# ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

## ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ Αρ. Φύλλου 856

15 Μαΐου 2015


## ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 131/2015

**Συμμόρφωση της ΡΑΕ κατά την παράγραφο 9 του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73/EC με την από 17.03.2015 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπ' αριθμ. C(2015)1852 final για την έγκριση του αιτήματος της εταιρείας TAP A.G. για την επέκταση της χρονικής διάρκειας της εξαίρεσης του αγωγού TRANS ADRIATIC PIPELINE (TAP) από τις διατάξεις των άρθρων 9, 32 και 41(6), (8) και (10) της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.**

Η ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κατά την τακτική συνεδρίασή της, στην έδρα της, στην Αθήνα, την 7η Απριλίου 2015 και

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ Α΄ 286), όπως ισχύει.

2. Τις διατάξεις του ν. 3426/2005 (ΦΕΚ Α΄ 309), όπως ισχύει.

3. Τις διατάξεις του ν. 4001/2011 (ΦΕΚ Α΄ 179), όπως ισχύει.

4. Τη διάταξη της παρ.1 του άρθρου 9 του ν. 4001/2011 (ΦΕΚ Α΄ 179) «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις», σύμφωνα με την οποία «Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του Προέδρου της ΡΑΕ, αυτός αναπληρώνεται από τον Α΄ Αντιπρόεδρο και, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας αυτού, από τον Β΄ Αντιπρόεδρο.».

5. Τις διατάξεις του ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» (ΦΕΚ Α΄45).

6. Τις διατάξεις του π.δ. 139/2001 «Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ» (ΦΕΚ Α΄121).

7. Τις διατάξεις του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ (εφεξής «Οδηγία») και του Κανονισμού αριθ. 715/2009.

8. Το υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ι-143197/31.08.2011 έγγραφο της εταιρείας με την επωνυμία TRANS ADRIATIC PIPELINE AG (εφεξής «TAP A.G.») με τίτλο «Υποβολή επικαιροποιημένου φακέλου αίτησης για την χορήγηση άδειας ανεξάρτητου συστήματος φυσικού αερίου σύμφωνα με το άρθρο 74 του ελληνικού νόμου 4001/2011 για τη λειτουργία των ενεργειακών αγορών ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου για έρευνα, παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις και των κανονισμό αδειών φυσικού αερίου (υπουργική απόφαση δ1/α/5815/19.04.2010)» στο οποίο περιλαμβάνεται αίτηση εξαίρεσης (εφεξής «Αίτηση Εξαίρεσης») κατά το άρθρο 36 της Οδηγίας, το οποίο υποβλήθηκε στη ΡΑΕ και στις ρυθμιστικές αρχές ενέργειας Ιταλίας (αρ. πρωτ. AEEGSI 22591/29.08.2011) και Αλβανίας (αρ. πρωτ. ERE 478/1.09.2011).

9. Την από 23 Απριλίου 2012 υπ' αριθμ. 303/2012 απόφαση της ΡΑΕ «Έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση και κατανομή δυναμικότητας αναφορικά με το προτεινόμενο έργο της εταιρείας TRANS ADRIATIC PIPELINE (TAP) σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ – Μέρος Ι: Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος».

10. Την από 16 Μαΐου 2013 υπ' αριθμ. C(2013)2949 final Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «On the exemption of the Trans Adriatic Pipeline from the requirements on third party access, tariff regulation and ownership unbundling laid down in Articles 9, 32, 41(6), 41(8) and 41(10) of Directive 2009/73/EC», η οποία κοινοποιήθηκε στη ΡΑΕ με το υπ' αριθμ. SG-Greffe (2013) D/6884/17.5.2013 έγγραφο της Ε.Ε. (ΡΑΕ Ι-171793/24.5.2013).

11. Την από 12 Ιουνίου 2013 υπ' αριθ. 269/2013 απόφαση της ΡΑΕ «Συμμόρφωση της ΡΑΕ κατά την παράγραφο 9 του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73/EC με την από 16.05.2013 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπ' αριθμ. C(2013)2949 final για την εξαίρεση του αγωγού TAP A.G. από τις διατάξεις των άρθρων 9, 32 και 41(6), (8) και (10) της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και τροποποίηση της υπ' αριθμ. 111/2013 απόφασης της ΡΑΕ» με την οποία εγκρίθηκε το κείμενο με τίτλο «Final Joint Opinion of the Energy Regulators on TAP A.G.'s Exemption Application: Autorita per l'energia elettrica e il gas (Italy), Enti Rregullator I Energjise (Albania), Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Greece)» το οποίο προσαρτάται στην εν λόγω απόφαση και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής (εφεξής «Τελική Κοινή Απόφαση»). Η εν λόγω απόφαση έχει δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β΄ 833/29.07.2013).

12. Την από 6 Ιουνίου 2013, υπ' αριθ. 249/2013/R/gas απόφαση της Ιταλικής Ρυθμιστικής Αρχής (AEEGSI) με την οποία εγκρίθηκε η ως άνω υπό στοιχείο (9) αναφερόμενη τελική κοινή απόφαση.

13. Την από 13 Ιουνίου 2013, υπ' αριθ. 64 απόφαση της Αλβανικής Ρυθμιστικής Αρχής (ERE) με την οποία εγκρίθηκε η ως άνω υπό στοιχείο (9) αναφερόμενη Τελική Κοινή Απόφαση.

14. Την από 25 Ιουνίου 2013 απόφαση του Ιταλικού Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης (Ministero dello Sviluppo Economico) με την οποία εγκρίθηκε η ως άνω υπό στοιχείο (9) αναφερόμενη Τελική Κοινή Απόφαση.

15. Το από 11 Οκτωβρίου 2013 έγγραφο της εταιρείας με την επωνυμία TRANS ADRIATIC PIPELINE AG (εφεξής «TAP A.G.») μετίτλο «Submission of TAP Tariff code for approval by the Authorities pursuant to article 4.2, paragraph 1, of the Final Joint Opinion» (ΡΑΕ: Ι-176385/14.10.2013, TAP: LT-TAP-RAE- 00023/11.10.2013).

16. Την από 6 Νοεμβρίου 2013 υπ' αριθ. 531/2013 απόφαση της ΡΑΕ «Έγκριση του Κανονισμού Τιμολόγησης της εταιρείας TAP A.G. για τον αγωγό TAP».

17. Την από 7 Νοεμβρίου 2013, υπ' αριθ. 495/2013/R/gas απόφαση της Ιταλικής Ρυθμιστικής Αρχής (AEEGSI) με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Τιμολόγησης της εταιρείας TAP A.G. για τον αγωγό TAP.

18. Την από 7 Νοεμβρίου 2013 υπ' αριθ. 127 απόφαση της Αλβανικής Ρυθμιστικής Αρχής (ERE) με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Τιμολόγησης της εταιρείας TAP A.G. για τον αγωγό TAP.

19. Το υπ' αριθ. LT-TAP-RAE-00027/15.11.2013 (ΡΑΕ Ι-177985/19.11.2013) έγγραφο της εταιρείας TAP A.G., με το οποίο η εταιρεία TAP A.G. υπέβαλε στις Ρυθμιστικές Αρχές Ελλάδας, Ιταλίας και Αλβανίας τα μέτρα που προτίθεται να λάβει προκειμένου να συμμορφωθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 4.5(1) της Τελικής Κοινής Απόφασης.

20. Το υπ' αριθ. LT-TAP-RAE-00027/08.01.2014 (ΡΑΕ Ι-179568) έγγραφο της εταιρείας TAP A.G., με το οποίο η εταιρεία TAP A.G. ανακοίνωσε στις Ρυθμιστικές Αρχές Ελλάδας, Ιταλίας και Αλβανίας σε συνέχεια της επίσημης ανακοίνωσης της Τελικής Επενδυτικής Απόφασης του Shah Deniz Κονσόρτσιουμ, ότι οι μέτοχοι της εταιρείας έλαβαν την οριστική επενδυτική απόφαση υπέρ της κατασκευής του έργου του αγωγού την 17η Δεκεμβρίου 2013.

21. Την από 13 Φεβρουαρίου 2014, υπ' αριθ. 63/2014 Απόφαση της ΡΑΕ «Έγκριση του Προγράμματος Συμμόρφωσης της εταιρείας TAP A.G.». Η εν λόγω απόφαση έχει δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β΄ 3003/2013).

22. Την από 13 Φεβρουαρίου 2014 υπ' αριθ. 51/2013/R/gas Απόφαση της Ιταλικής Ρυθμιστικής Αρχής με την οποία εγκρίθηκε το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης της εταιρείας TAP A.G.

23. Την από 14 Φεβρουαρίου 2014 υπ' αριθ. 12 απόφαση της Αλβανικής Ρυθμιστικής Αρχής με την οποία εγκρίθηκε το Πρόγραμμα Συμμόρφωσης της εταιρείας TAP A.G.

24. Την από 5 Μαρτίου 2014 υπ' αριθ. 112/2014 απόφαση της ΡΑΕ «Έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών για την διαχείριση και κατανομή δυναμικότητας αναφορικά με το προτεινόμενο έργο της εταιρείας TRANS ADRIATIC PIPELINE (TAP) σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ – Μέρος ΙΙ: ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΠΡΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ»

25. Την από 13 Μαρτίου 2014 υπ' αριθ. 104/2014/R/gas απόφαση της Ιταλικής Ρυθμιστικής Αρχής με την οποία εγκρίθηκαν οι Κατευθυντήριες Γραμμές για την διαχείριση και κατανομή δυναμικότητας στον αγωγό TAP.

26. Την από 13 Μαρτίου 2014 υπ' αριθ. 16 απόφαση της Αλβανικής Ρυθμιστικής Αρχής με την οποία εγκρίθηκαν οι Κατευθυντήριες Γραμμές για την διαχείριση και κατανομή δυναμικότητας στον αγωγό TAP .

27. Το υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ι-181893/12.03.2014 έγγραφο της εταιρείας TAP A.G. δια του οποίου η εν λόγω εταιρεία υπέβαλε προς έγκριση από τη ΡΑΕ το τελικό κείμενο της Ανακοίνωσης της έναρξης της δεύτερης φάσης του Market Test για την υποβολή δεσμευτικών αιτημάτων δέσμευσης δυναμικότητας στον αγωγό TAP.

28. Την από 12 Μαρτίου 2014 υπ' αριθμ. 137 απόφαση της ΡΑΕ «Έγκριση της Πρόσκλησης για τη δέσμευση δυναμικότητας βάσει των Κατευθυντήριων Γραμμών για την διαχείριση και κατανομή δυναμικότητας στον αγωγό TRANS ADRIATIC PIPELINE (TAP) σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ».

29. Την από 13 Μαρτίου 2014 υπ' αριθ. 16 απόφαση της Αλβανικής Ρυθμιστικής Αρχής με την οποία εγκρίθηκε η Πρόσκληση για τη δέσμευση δυναμικότητας βάσει των Κατευθυντήριων Γραμμών για την διαχείριση και κατανομή δυναμικότητας στον αγωγό TAP.

30. Την από 14 Μαρτίου 2014 υπ' αριθ. 112/2014/R/gas απόφαση της Ιταλικής Ρυθμιστικής Αρχής με την οποία εγκρίθηκε η Πρόσκληση για τη δέσμευση δυναμικότητας βάσει των Κατευθυντήριων Γραμμών για την διαχείριση και κατανομή δυναμικότητας στον αγωγό TAP.

31. Το υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ι-185603/01.07.2014 έγγραφο της εταιρείας TAP A.G. δια του οποίου η εν λόγω εταιρεία υπέβαλε προς έγκριση από τις Ρυθμιστικές Αρχές Αλβανίας, Ελλάδας και Ιταλίας, αίτημα επέκτασης της χρονικής διάρκειας της εξαίρεσης από τις διατάξεις των άρθρων 9, 32 και 41(6), (8) και (10) της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ που έχει χορηγηθεί στην εταιρεία TAP A.G. για τον αγωγό TAP.

32. Την υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ο-59176/23.07.2014 επιστολή της ΡΑΕ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ειδικότερα την Γενική Διεύθυνση Ενέργειας, συγκοινοποιούμενη στις Ρυθμιστικές Αρχές Ιταλίας και Αλβανίας, με θέμα «Request for Prolongation of the Validity Period of the Exemption Decision for theTrans Adriatic Pipeline according to Art.36 (9) of Directive 2009/73/EC» προς ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με το ανωτέρω υπό σημείο 29 υποβληθέν αίτημα της εταιρείας TAP A.G.

33. Το υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ι-189813/10.11.2014 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της εταιρείας TAP A.G. με θέμα "PROLONGATION OF THE VALIDITY PERIOD OF THE EXEMPTION DECISION/ANSWERS&SD LETTER" προς ενημέρωση των Ρυθμιστικών Αρχών σχετικά με βασικές αρχές που διέπουν εν γένει το έργο Shah Deniz II και ειδικότερα τον αγωγό TAPσε συνάρτηση με το αίτημα της επέκτασης της χρονικής διάρκειας ισχύος της χορηγηθείσας εξαίρεσης.

34. Το υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ι-190427/27.11.2014 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της εταιρείας TAP A.G. με θέμα "Prolongation of the Validity Period of TAP's Exemption" διά του οποίου υπέβαλε η TAP A.G. εκ νέου στις Ρυθμιστικές Αρχές το αίτημα επέκτασης της χρονικής διάρκειας ισχύος της χορηγηθείσας εξαίρεσης με εκτενέστερη ανάλυση της επιχειρηματολογίας της.

35. Το υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ι-191082/18.12.2014 μήνυμα ηλε-

κτρονικής αλληλογραφίας της εταιρείας TAP A.G. προς ενημέρωση των Ρυθμιστικών Αρχών σχετικά με την ανακοίνωση του Shah Deniz Κονσόρτσιουμ για τον ορισμό του Δεύτερου Παραθύρου (Second Window Period) δωδεκάμηνης διάρκειας βάσει του Funnelling Mechanism με έναρξη την 1η Ιανουαρίου 2020 και της λήξη του την 31η Δεκεμβρίου 2020.

36. Το υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ι-191135/18.12.2014 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της εταιρείας TAP A.G. διά του οποίου απεστάλη στις Ρυθμιστικές Αρχές έγγραφο προερχόμενο από το Shah Deniz Κονσόρτσιουμ προς την TAP A.G. σε επίρρωση των επιχειρημάτων της τελευταίας σχετικά με το αίτημα επέκτασης της χρονικής διάρκειας ισχύος των αποτελεσμάτων της υπό σημείο 9 Απόφασης. Εξαίρεσης.

37. Την από 18 Δεκεμβρίου 2014 υπ' αριθμ. 748 απόφαση της ΡΑΕ «Έγκριση του αιτήματος της εταιρείας TAP A.G. για την επέκταση της χρονικής διάρκειας της εξαίρεσης του αγωγού TRANS ADRIATIC PIPELINE (TAP) από τις διατάξεις των άρθρων 9, 32 και 41(6), (8) και (10) της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ».

38. Την από 18 Δεκεμβρίου 2014 υπ' αριθμ. 632/R/gas απόφαση της Ιταλικής Ρυθμιστικής Αρχής με την οποία με την οποία εγκρίθηκε το αίτημα της εταιρείας TAP A.G. για την επέκταση της χρονικής διάρκειας της εξαίρεσης του αγωγού TRANS ADRIATIC PIPELINE (TAP)από τις διατάξεις των άρθρων 9, 32 και 41(6), (8) και (10) της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

39. Την από 24 Δεκεμβρίου 2014 υπ' αριθμ. 135 απόφαση της Αλβανικής Ρυθμιστικής Αρχής με την οποία εγκρίθηκε το αίτημα της εταιρείας TAP A.G. για την επέκταση της χρονικής διάρκειας της εξαίρεσης του αγωγού TRANS ADRIATIC PIPELINE (TAP).

40. Το υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ι-192817/16.02.2015 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα «ARES(2015)644456 - TAP PROLONGATION - DEADLINE EXTENSION REQUEST» διά του οποίου απηύθυνε αίτημα στη ΡΑΕ για παράταση της δίμηνης προθεσμίας εκ της κοινοποίησης της υπ' αριθμ. 748/2014 Απόφασης της εντός της οποίας οφείλει βάσει του άρ. 36 παρ. 9 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ να εκδώσει απόφαση επί της επέκτασης της χρονικής διάρκειας της εξαίρεσης του αγωγού TRANS ADRIATIC PIPELINE (TAP).

41. Την υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ο-60951/19.02.2015 επιστολή της ΡΑΕ προς την Διεύθυνση Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα «RAE'S CONSENT TO AN EXTENSION OF THE DEADLINE BY WHICH THE EU COMMISSION IS TO TAKE ITS DECISION CONCERNING THE PROLONGATION OF THE VALIDITY PERIOD OF THE EXEMPTION DECISION FOR TAP» σε απάντηση του υπό στοιχείο (39) αιτήματος.

42. Την από 17 Μαρτίου 2015 υπ' αριθμ. C(2015) 1852 final απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Commission Decision of 17.03.2015 prolonging the exemption of the Trans Adriatic Pipeline from certain requirements on third party access, tariff regulation and ownership unbundling laid down in Articles 9, 32,41(6), (8) and (10) of Directive 2009/73/EC.

43. Την από 17 Μαρτίου 2015 υπ' αριθμ. 1 απόφαση/Γνώμη της Γραμματείας της Ενεργειακής Κοινότητας «Opinion 1/2015 on the prolongation of the exemption of the Trans Adriatic Pipeline interconnector from certain requirements under Directive 2009/73/EC by the Energy Regulatory Aurthority of Albania (ERE)».

44. Το γεγονός ότι η παρούσα απόφαση δεν προκαλεί δαπάνη στον κρατικό προϋπολογισμό.

Σκέφτηκε ως εξής:

Επειδή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.10 υπό σημείο 2 της ως άνω υπό στοιχείο (10) Τελικής Κοινής Απόφασης, η εν λόγω απόφαση και η υπό στοιχείο (9) σχετική έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παύουν να ισχύουν μετά την παρέλευση τριών (3) ετών από την υιοθέτηση τους σε περίπτωση κατά την οποία δεν έχει ξεκινήσει η κατασκευή του αγωγού και μετά την παρέλευση έξι (6) ετών από την υιοθέτησή τους σε περίπτωση κατά την οποία δεν έχει αρχίσει η εμπορική λειτουργία του αγωγού. Παράταση στα συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα και στα αποτελέσματα της χορηγηθείσας εξαίρεσης δύναται να δοθεί μόνο εφόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφανθεί ότι περαιτέρω καθυστέρηση οφείλεται σε εμπόδια μη αναγόμενα στη σφαίρα επιρροής της εταιρείας στην οποία έχει χορηγηθεί η εξαίρεση.

Επειδή, η εταιρεία TAP A.G. με το υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ι-185603/01.07.2014 (βλ. ανωτέρω υπό σημείο 30) έγγραφο αρχικά και στη συνέχεια εκ νέου με το υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ι-190427/27.11.2014 (βλ. ανωτέρω υπό σημείο 33) έγγραφο αιτήθηκε την επέκταση της χρονικής διάρκειας της εξαίρεσης από τις διατάξεις των άρθρων 9, 32 και 41(6), (8) και (10) της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ κατά την υπό στοιχείο (10) Τελική Κοινή Απόφαση λόγω καθυστέρησης στην εκκίνηση των έργων στο κοίτασμα φυσικού αερίου του Shah Deniz Κονσόρτσιουμ στο Αζερμπαϊτζάν και κατά συνέπεια στην έναρξη της λειτουργίας του αγωγού TAP για λόγους μη αναγόμενους στη σφαίρα επιρροής της ίδιας, επικαλούμενη τα εξής επιχειρήματα:

Α) Ο επονομαζόμενος Funnelling Mechanism, ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Κώδικα Τιμολόγησης όπως εγκρίθηκε από τις Ρυθμιστικές Αρχές τον Νοέμβριο του 2013 (βλ. ανωτέρω υπό σημείο 15), αποτελεί μηχανισμό ο οποίος προσδιορίζει με τρόπο δεσμευτικό το χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης του συνόλου του έργου από την ανάπτυξη και παραγωγή αερίου από κοίτασμα του Shah Deniz έως το σημείο εξόδου του αγωγού TAP στην Ιταλία. Ωστόσο ο σχεδιασμός και η ολοκλήρωση του μηχανισμού αυτού όπως ενσωματώθηκε στον Κανονισμό Τιμολόγησης πραγματοποιήθηκε κατά χρονικό σημείο μεταγενέστερο της χορήγησης της Απόφασης Εξαίρεσης (Ιούνιος 2013). Μέσω του μηχανισμού αυτού η προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης της εμπορικής λειτουργίας του αγωγού TAP προσδιορίζεται μέσω τριών χρονικών παραθύρων: το Πρώτο Παράθυρο (First Window) προβλέπει την έναρξη της εμπορικής λειτουργίας εντός χρονικού διαστήματος τριάντα έξι μηνών από μία αρχική ημερομηνία, το Δεύτερο Παράθυρο (Second Window) προβλέπει την έναρξη της εμπορικής λειτουργίας εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα μηνών από μία αρχική ημερομηνία (Ημερομηνία Έναρξης Δευτέρου Παραθύρου - ΗΕΔΠ) και το Τρίτο και τελικό Παράθυρο (Third Window) προβλέπει την έναρξη της εμπορικής λειτουργίας εντός έξι μηνών από μία αρχική ημερομηνία (Ημερομηνία Έναρξης Τρίτου Παραθύρου – ΗΕΤΠ). Το σύνολο των Παραθύρων προσδιορίζονται αποκλειστικά από το Shah Deniz Κονσόρτσιουμ λαμβάνοντας υπόψη την συνολική πρόοδο των έργων ανάντι του αγωγού TAP. Το Δεύτερο και Τρίτο Παράθυρο ανακοινώνονται πέντε χρόνια και εννέα μήνες αντιστοίχως πριν την έναρξή τους.

Με τη λήψη της επενδυτικής απόφασης το Δεκέμβριο του 2013 για την εμπορική εκμετάλλευση του κοιτάσματος του Shah DenizII, το Shah Deniz Κονσόρτσιουμ προσδιόρισε το Πρώτο Παράθυρο του Funneling Mechanism από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Βάσει νέας πρόσφατης ανακοίνωσης Shah Deniz (βλ. ανωτέρω υπό σημείο 34) σύμφωνα με την οποία έγινε η σχετική αναγγελία του Δεύτερου Παραθύρου με έναρξη την 1η Ιανουαρίου 2020 και λήξη του την 31η Δεκεμβρίου 2020, τέθηκε δεσμευτικό απώτατο χρονικό όριο η 31η Δεκεμβρίου 2020 για την έναρξη λειτουργίας του αγωγού TAP, αποκλείοντας ενδεχόμενο περαιτέρω καθυστέρησης, πολλώ δε μάλλον όταν ενδεχόμενη αναβολή θα προσέκρουε στους συμβατικούς όρους των Συμβάσεων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (Gas Transportation Agreements) που έχουν υπογραφεί ήδη και δεσμεύουν τόσο την εταιρεία TAP A.G. όσο και το Shah Deniz Κονσόρτσιουμ για μεταφορά συμβασιοποιημένων ποσοτήτων φυσικού αερίου εντός συμφωνημένου χρονοδιαγράμματος.

Β) Η περίπτωση μη έγκρισης της επέκτασης της χρονικής διάρκειας των αποτελεσμάτων της απόφασης εξαίρεσης θα αποβεί καταστροφική για την εταιρεία TAP A.G. ως προς την οικονομική της υπόσταση, θέτοντας σε μεγάλο επιχειρηματικό ρίσκο τους μετόχους της, τους αγοραστές δυναμικότητας επί του αγωγού (shippers) αλλά και ακόμα και το SD Κονσόρτσιουμ για τους ακόλουθους λόγους:

- Πιθανή μη «σύμπτωση» της χρονικής διάρκειας των ήδη συναφθέντων Συμβάσεων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (GTAs) για την αρχική δυναμικότητα των δέκα εκατομμυρίων κυβικών μέτρων ετησίως (10 bcm/y) με την περίοδο εξαίρεσης θα δημιουργήσει σημαντική ανασφάλεια στους αγοραστές δυναμικότητας επί του αγωγού (shippers) σχετικά με τη διαθεσιμότητα δυναμικότητας.
- Ως επακόλουθο, η ανασφάλεια αυτή θα οδηγήσει αντίστοιχα σε πιθανή αμφισβήτηση της νομικής ισχύος της μεθοδολογίας τιμολόγησης, η οποία έχει εγκριθεί από τις Ρυθμιστικές Αρχές και αφορά στο σύνολο της διάρκειας των Συμβάσεων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (GTAs), ενώ θα ελλοχεύει και ο κίνδυνος απειλής της δυνατότητας χρηματοδότησης του έργου σε κρίσιμο χρονικό σημείο για την ανάπτυξη του έργου.

Γ) Τέλος, εστιάζοντας στην Ιταλία, σύμφωνα με την εταιρεία TAP A.G., η ενσωμάτωση του Funnelling Mechanism στην Απόφαση Εξαίρεσης κρίνεται απαραίτητη ούτως ώστε να διασφαλισθεί η δυναμικότητα στο σύστημα της SNAM Rete Gas (SRG) για είκοσι πέντε (25) χρόνια, ώστε αντίστοιχα να επιτραπεί η έγκαιρη μεταφορά αερίου από το Shah Deniz II στην Ιταλική αγορά.

Επειδή, η ΡΑΕ με την υπ' αριθμ. ΡΑΕ Ο-59176/23.07.2014 επιστολή της (βλ. ανωτέρω υπό σημείο 31) προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ειδικότερα την Γενική Διεύθυνση Ενέργειας, συγκοινοποιούμενη στις Ρυθμιστικές Αρχές Ιταλίας και Αλβανίας, με θέμα «Request for Prolongation of the Validity Period of the Exemption Decision for the Trans Adriatic Pipeline according to Art.36 (9) of Directive 2009/73/EC» ενημέρωσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με το ανωτέρω υπό σημείο (30) υποβληθέν αίτημα της εταιρείας TAP A.G.

Επειδή,προς επίρρωση των επιχειρημάτων της εταιρείας TAP A.G. υπέρ της αναγκαιότητας χορήγησης της έγκρισης του αιτήματος για την επέκταση της χρονικής διάρκειας της ισχύος της Απόφασης Εξαίρεσης, υποβλήθηκε εκ μέρους του Shah Deniz Κονσόρτσιουμ επιστολή (βλ. ανωτέρω υπό σημείο 35) στην οποία καταγράφεται η ήδη σημειωθείσα πρόοδος αλλά και η απόφαση του να σημάνει τον ορισμό του Δεύτερου Παραθύρου (βλ. ανωτέρω υπό σημείο 34) δωδεκάμηνης διάρκειας βάσει του Funnelling Mechanism με έναρξη την 1η Ιανουαρίου 2020 και πέρας την 31η Δεκεμβρίου 2020, επιβεβαιώνοντας τη δέσμευση ότι η λειτουργία του αγωγού TAP θα πραγματοποιηθεί το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Επειδή, οι Ρυθμιστικές Αρχές Ιταλίας, Αλβανίας και Ελλάδας συνεργάστηκαν για την εξέταση και αξιολόγηση του εν λόγω αιτήματος της εταιρείας TAP A.G. και αποφάνθηκαν υπέρ της ευστάθειας των επικληθέντων επιχειρημάτων και της πλήρωσης των όρων που τίθενται στο άρθρο 36 (9) της Οδηγίας 2009/73/ΕΕ, δεδομένου ότι η καθυστέρηση στην έναρξη των έργων του κοιτάσματος και αντίστοιχα η έναρξη λειτουργίας του αγωγού, δεν ανάγονται στη σφαίρα επιρροής της εταιρείας TAP AG.

Επειδή, η Ρυθμιστική Αρχή της Ελλάδας και η αρμόδια αρχή της Ιταλίας (εν προκειμένω το Υπουργείο Οικονομικών) κοινοποίησαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις οικείες αποφάσεις τους διά των οποίων ενέκριναν το αίτημα της εταιρείας TAP A.G. στις 30 Δεκεμβρίου 2014 (υπ' αριθμ. 748/2014 απόφαση ΡΑΕ) και στις 6 Φεβρουαρίου 2015 αντίστοιχα. Επίσης η Ρυθμιστική Αρχή της Αλβανίας κοινοποίησε στις 30 Δεκεμβρίου 2014 στη Γραμματεία της Ενεργειακής Κοινότητας αντίστοιχα την απόφαση της περί έγκρισης του αιτήματος της εταιρείας TAP A.G. για την επέκταση της χρονικής διάρκειας της εξαίρεσης του αγωγού TAP.

Επειδή, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την υπό στοιχείο (41) απόφαση της αποδεχόμενη την επιχειρηματολογία των Ρυθμιστικών Αρχών, συμφώνησε ότι πληρούνται τα κριτήρια που θέτει η διάταξη του αρ. 36, παρ. 9 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ δεδομένου ότι η καθυστέρηση στην έναρξη κατασκευής και λειτουργίας του αγωγού οφείλεται σε σπουδαίους λόγους μη αναγόμενους στη σφαίρα επιρροής της εταιρείας TAP A.G. στην οποία έχει χορηγηθεί η εξαίρεση. Κατά συνέπεια, χωρεί αναβολή της τελικής ημερομηνίας μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2020 το αργότερο για την έναρξη της λειτουργίας του αγωγού TAP, εγκρίνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το αίτημα της επέκτασης της χρονικής διάρκειας της εξαίρεσης που έχει χορηγηθεί στην TAP A.G. για τον αγωγό TAP.

Επειδή, η Γραμματεία της Ενεργειακής Κοινότητας με την υπό στοιχείο (42) απόφαση της αποδέχτηκε την επιχειρηματολογία των Ρυθμιστικών Αρχών υπέρ της επέκτασης της χρονικής διάρκειας της εξαίρεσης που έχει χορηγηθεί στην TAP A.G. για τον αγωγό TAP και είναι σε σύμπνοια με τα επιχειρήματα και το αιτιολογικό που εκθέτει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην υπό στοιχείο (41) απόφασή της.

Για τους παραπάνω λόγους, αποφασίζει:

1. Την έγκριση του κειμένου με τίτλο «Energy Regulators' Joint Opinion on TAP AG's request for a prolongation of the validity period of the exemption decision having regard to the Commission Decision [C(2015) 1852 final of 17 March 2015 and having taken note of the Opinion 1/2015 of the Energy Community Secretariat of 17 March 2015»,

σύμφωνα με το οποίο από κοινού οι τρεις Ρυθμιστικές Αρχές εγκρίνουν το αίτημα της εταιρείας TAP A.G. για επέκταση της χρονικής διάρκειας ισχύος της απόφασης Εξαίρεσης συμμορφούμενες με τα οριζόμενα στην από 17.03.2015 υπ' αριθμ. C(2015) 1852 final απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και λαμβάνοντας υπόψη την από 17.03.2015 υπ' αριθμ. 1/2015 απόφαση της Γραμματείας της Ενεργειακής Κοινότητας. Τον εν λόγω κείμενο προσαρτάται στην παρούσα απόφαση ως «Προσάρτημα» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

2. Την τροποποίηση της απόφασης 269/2013 της ΡΑΕ ως προς το Μέρος με τίτλο («Part 4: Authorities Joint Opinion») της Κοινής Απόφασης Εξαίρεσης, παράγραφος 4.10, σύμφωνα με το σημείο 4 του αντιστοίχου Μέρους του Προσαρτήματος.

3. Την κοινοποίηση της παρούσας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις Ρυθμιστικές Αρχές της Ιταλίας και της Αλβανίας, όπως επίσης και στο Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Την ανάρτηση της παρούσας στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ.

# ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

# Energy Regulators' Joint Opinion on TAP AG's request for a prolongation of the validity period of the exemption decision

* * *

HAVING regard to the Commission Decision C(2015) 1852 final of 17 March 2015 and

HAVING taken note of the Energy Community Secretariat Opinion 1/2015 of the of 17 March 2015

## Contents

1 Introduction 1

2 Background 2

3 The Assessment 4

3.1 TAP AG's arguments 4

3.2 The Authorities assessment 5

3.3 The assessment and decision of the European Commission 7

3.4 The assessment and opinion of the Energy Community Secretariat 8

4 Conclusion 8

## 1 Introduction

On 27 June 2014 the Italian, Greek and Albanian National Regulatory Authorities (namely, AEEGSI, RAE, ERE and collectively, "the Authorities") received a request by TAP AG for the prolongation of the validity period of the exemption decision

granted by the Authorities and the Italian Ministry for the Economic Development in June 2013[1].

By means of the aforementioned decision (and its annex, the "Final Joint Opinion", hereinafter "FJO"), TAP AG was granted an exemption from certain provisions of Directive 2009/73/EC ("gas directive") regarding third party access ("TPA"), regulated tariffs and ownership unbundling for 25 years . Pursuant to Section 4.10.2 of the FJO, the exemption decision shall lose its effect 3 years from its adoption in the event that construction of TAP has not yet started, and 6 years from its adoption in the event that the infrastructure has not become operational, (that is in 2019). However, according to the information provided by TAP AG to the Authorities, the pipeline is not expected to enter into operation before 1st January 2020.

Notwithstanding the above, Article 36(9) of Gas Directive 2009/73 equally allows for a prolongation of the validity of an exemption decision in case a delay in the construction and/or entry into operation of an infrastructure is due to major obstacles beyond the control of the person to whom the exemption has been granted (that is, in the present case TAP AG).

In light of the above, the Authorities have therefore assessed whether the prolongation request can be satisfied.

# 2 Background

As recognized by the FJO, the TAP project is aimed at facilitating the transportation of gas produced mainly from the Phase II development of the Shah Deniz (SD) fields in the territory of the Republic of Azerbaijan. Azeri gas as outlined above is expected to be the first gas made available to the European markets through the opening of the so called Southern Corridor (SGC). The SGC will be realized through a chain of interdependent projects both upstream and downstream of TAP pipeline. In more detail, the realisation of the SGC involves the development of the SDII production field and a series of pipelines such as the expansion of the South Caucasus Pipeline from Azerbaijan across Georgia, TANAP in Turkey and the connection of TAP pipeline to the SNAM gas system in Italy. Thus, the Commercial Operation Date (COD) of the TAP pipeline is inherently linked to the timing of the first SD II gas deliveries to Europe.

In order to align the planned COD of TAP with the availability of SD gas volumes to Europe, TAP AG and the SD Consortium (SDC) have agreed on a contractual mechanism the so called "Funnelling Mechanism" which ensures a gradual alignment between the progress in the TAP project and the development of the rest of the SGC value chain upstream. Such upstream developments are, to a great extent outside the control of TAP AG. Indeed, according to the aforementioned mechanism TAP's planned COD is determined by SDC through a series of pre-defined time windows narrowed down as the planned COD approaches.

However, the Funneling Mechanism was not in place at the time the FJO was issued. As argued by TAP AG, prior to the notification of the first window of the Funnelling Mechanism by the SDC, the planned COD could only be based on the best

[1] The Authorities, with three separate acts (AEEG Deliberation 249/2013/R/GAS of the 6th of June 2013, RAE Decision n. 269/2013 of 12th June 2013 ERE Decision n. 64/13.06.2013) approved a common document, the Final Joint Opinion, and the relevant authorities granted the requested exemptions subject to a number of conditions listed in Part 4 of the document.

estimates available. Hence, the Funneling Mechanism between TAP and SDC was finalised in July 2013, following the selection of the TAP pipeline as the route to transport Azeri gas to Europe. Subsequently, the said mechanism was included in the TAP Tariff Code[2] approved by the Authorities in November of 2013[3].

After taking its Final Investment Decision on the SD II project (on 17 December 2013), the SDC notified to TAP AG, in accordance with the Funnelling Mechanism, that the first 36 month window during which the Planned COD would occur is intended to start on 1st January 2020 and end on 31st December 2022. Based on the above circumstances, on 27 June 2014 TAP AG formally applied for a prolongation of the validity period of the exemption decision granted by the Authorities and the Italian Ministry for the Economic Development until the 31st December 2022.

Subsequently however, on 16th December 2014, TAP AG was notified by the SDC that the second 12 month window period during which the planned COD would occur is intended to start on 1st January 2020 and end on 31st December 2020. TAP AG had promptly communicated this development to the Authorities thereby modifying its original request in accordance to the latest possible date on which the planned COD can take place (i.e. 31st December 2020).

# 3 The Assessment

## 3.1 TAP AG's arguments

In its application, TAP AG argues that the delayed entry into operation of the pipeline is not caused by events within its control since the former is strictly interlinked to the upstream development of the project. The arguments provided by TAP AG to justify the request for a prolongation of the validity period of the exemption decision are the following.

1. First, the Funnelling Mechanism which underpins the time schedule of the infrastructure developments from the Shah Deniz gas field to the exit of the TAP pipeline in Italy was finalised after the exemption decision was granted. Although this mechanism was designed with the view to prevent unnecessary costs for both TAP AG and the SDC which might result from a time mismatch between the upstream and downstream development of the overall infrastructure, only the SDC controls the upstream progress of the project.

---

[2] Pursuant to clause 1.5 of the TAP Tariffs Code "*The Planned COD assumed for the initial cost estimates is 1st January 2019. The Planned COD for the purposes of tariff calculation for the Initial Capacity may change due to developments outside the scope of the TAP Transportation System, and will be defined according to the following: a) The Planned COD will be updated by 31 December 2013 and a window of 36 months will be defined by the same date, within which the final Commercial Operation Date is scheduled to occur. b) The Planned COD will be updated and the corresponding window will be narrowed to 12 months five years before the then expected Planned COD and then further narrowed to a three month window nine months before the start of the 12 month window, with changes to the Planned COD promptly notified to Shippers c) The Planned COD will be finally defined for the purposes of tariff calculation six months in advance of the three month window and promptly notified to Shippers.*"

[3] The Authorities, with three separate acts (AEEG Deliberation 495/2013/R/GAS of the 7th of November 2013, RAE Decision n. 531/2013 of 6th November 2013 ERE Decision n. 127 of 7th November 2013) approved the Tariff Code of TAP AG as foreseen by paragraphs 4.2, 4.3 and 4.4 of the FJO under specific terms and conditions, set in common by the Authorities and included as an Annex in all three decisions.

Hence, only the SDC can define the timing of the narrowing windows within which the planned COD of the pipeline can eventually take place.
In this respect, TAP AG equally underlines that although the Funnelling Mechanism provides the necessary time flexibility for the development of complex projects like the one at stake, this flexibility is well constrained within agreed deadlines, which cannot be extended further. The Planned COD was updated first on 17 December 2013, following the Final Investment Decision taken by SDC on the Shah Deniz II project. On the basis of the Funnelling Mechanism, TAP was notified by SDC that the planned COD shall be within a 36 month period starting in January 2020. This is the 1st window of the Funneling Mechanism determining that the pipeline would become operational at the earliest on 1 January 2020 and at the latest on 31 December 2022. According to the requesting party's submissions, there is no contractual mechanism in place allowing neither for an extension of the planned COD beyond 2022 nor for an anticipation to a date earlier than 1st January 2020. On 16th of December 2014, TAP was further notified by the SDC on the 2nd window of the Funnelling Mechanism which narrows down the 1st window to 12 months, from 1 January 2020 to 31 December 2020. Moreover, it results from the information received that both SDC and TAP AG are already bound by contractual commitments to deliver gas to network users by a set deadline defined in the Gas Transportation Agreements (GTAs) Indeed, the starting date of these GTAs is also defined through the Funnelling Mechanism and is currently expected to be January 1st 2020 at the earliest.

2. Second, the requesting party points out that the current situation in which the exemption decision would lose its effect prior to the planned COD, would be detrimental to the economics of the TAP project, posing major risks for TAP AG's shareholders, shippers and the SDC alike, due to the following reasons.
   - The investment in the TAP project is underpinned by GTAs for the usage of the initial capacity of 10 bcm/year that is exempted from TPA, therefore, any mismatch between the duration of those agreements and the exemption period would create significant uncertainty to shippers regarding the capacity availability for a 25-year period.
   - The said misalignment would also rise doubts on the legal validity of the TAP tariff methodology, already approved by the Authorities, throughout the lifetime of the GTAs. In turn, this would prevent TAP AG's shareholders and third party lenders from forecasting the target revenue of the infrastructure and thereby also implicitly the project return, with the consequence of endangering the bankability of the project at a crucial stage of its development.

3. Finally with specific reference to Italy, TAP AG submits that the incorporation of the Funnelling mechanism in the exemption decision is essential for securing capacity in the SNAM Rete Gas (SRG) system for a 25-year period, so as to allow for the timely delivery of SD II gas to the Italian market. Thus, shippers wishing to participate in the Open Season procedure in order to obtain capacity in the SRG system, would require valid import authorisations granted by the Italian Ministry for Economic Development. The SRG Open Season procedure can take up to 13 months and the upgrade of capacity in the SRG system 5 years. According to the requesting party, it is therefore critical for all parties along the SD II value chain, that shippers can start this process

in a timely manner in order to be able to complete this process in the run-up to TAP's planned COD. Incorporating the Funnelling mechanism in the exemption decision would therefore allow shippers to obtain the required import authorisations and thereby contribute to the mitigation of the potential commercial risk entailed by the lack of downstream available capacity in the Italian transmission system by the date that gas deliveries to Italy should commence.

## 3.2 The Authorities assessment

Based on the above arguments, the Authorities consider that TAP AG's request for a prolongation of the validity period of the exemption decision is well grounded for the following reasons.

1. At the time when the FJO was adopted, TAP AG was not aware of the commencement date of the gas deliveries to Europe since back then the SDC had not yet taken the Final Investment decision in the project concerned. Subsequently, when such decision was finally taken, TAP AG was notified that the starting date of the first gas delivery could not occur earlier than the 1st of January 2020, contrary to previous estimates for a COD within 2019. Further, as it results from the requesting party's submissions, the planned COD is dependent on the time-table and developments of the upstream infrastructure. Such developments in the upstream value chain of the project are out of TAP AG's control. Consequently any delay in the progress of the upstream infrastructure can be considered as a major obstacle to the timely starting date of the gas deliveries to Europe through the infrastructure concerned which is outside TAP AG's remit.

2. The planned COD is specified through the Funnelling Mechanism agreed between TAP and SDC. The Funnelling Mechanism establishes the starting date of gas delivery to Europe thereby mitigating the financial risks to which the overall project's development could be subject.in case the exemption decision were to lose its effect prior to the entry into operation of the pipeline for the reasons above explained by TAP AG.

3. It results from the information received that, based on the Funnelling Mechanism, there is no margin of further postponement of the entry into operation of the TAP pipeline due to the alleged binding contractual commitments already taken by both TAP AG and SDC with buyers and shippers. As a consequence, the risk of another delay in the planned COD beyond 2020 for reasons related to the development of the project can be reasonably ruled out.

It follows from the foregoing that the conditions of article 36(9) of directive 2009/73/EC are met in the present case, as the delay in the commencement of the exploration of the Shah Deniz II gas field as well as in the entry into operation of the TAP pipeline respectively is due to obstacles beyond the control of the project developer TAP AG, to whom the exemption has been granted. Accordingly, the Final Joint Opinion should be revised so as to accommodate TAP AG request.

## 3.3 The assessment and decision of the European Commission

The European Commission agrees with the Authorities that sufficient grounds exist to postpone the latest date by which the COD has to take place until 31 December 2020 in order for the Commission's approval of the exemption and consequently the exemption decision to retain its effect due to the following reasons.

**Delay is due to major obstacles** The availability of SD II gas is critical to the economics of the development and operation of the pipeline and the risks associated to the project. As a consequence, a delay in the upstream availability of gas to be transported through the pipeline constitutes a major obstacle for the COD within the meaning of the fifth paragraph of article 36(9) of directive 2009/73/EC.

**Delay is beyond control of the person to whom the exemption has been granted** The COD is dependent on the time-table and developments of the upstream infrastructure and such developments in the upstream value chain, which are the basis for the business case of the Southern Corridor Project are beyond TAP AG's control. Consequently the change in the date by which the COD has to take place is a delay beyond TAP AG's control within the meaning of the fifth paragraph of article 36(9) of directive 2009/73/EC.

The precise date by which the construction of an exempted infrastructure starts and the date by which that infrastructure becomes operational must be foreseeable within a reasonable degree of certainty. The Commission takes the view that this condition is fulfilled now that the SDC has notified a more narrow time period in which the COD will take place that it is reasonably certain that no further postponements will take place in view of the, according to TAP AG, binding contractual commitments that were already taken by both TAP AG and the SDC with buyers and shippers. Consequently the COD is well constrained within agreed deadlines, namely between 1 January 2020 and 31 December 2020 which can neither be anticipated nor extended further.

Notwithstanding the above, the Commission considers that no grounds exist to postpone the latest date by which the construction of the pipeline should commence, i.e. the 16th of May 2016, in order for the exemption to remain valid. According to TAP AG's submission the construction of the pipeline would take at least five years therefore, in the Commission view, there would not be sufficient time to finalize the TAP alleged five year construction project, prior to the latest date foreseen for the COD.

## 3.4 The assessment and opinion of the Energy Community Secretariat

The Energy Community Secretariat issued an Opinion on 17 March 2015[4] that is in line with the Commission Decision and all reasons and arguments explained above.

[4]Opinion 1/2015 on the prolongation of the exemption of the Trans Adriatic Pipeline interconnector from certain requirements under Directive 2009/73/EC by the Energy Regulatory Authority of Albania (ERE).

# 4 Conclusion

Based on the above arguments, in accordance with the European Commission decision, the Authorities jointly propose to amend Section 4.10 of the Final Joint Opinion as follows:

> "In line with the provisions of Article 36(9) of Directive 2009/73/EC, the present Opinion and the Commission's approval shall lose its effect in the event that construction of TAP has not yet started by 16 May 2016 and in the event that the infrastructure has not become operational on 31 December 2020, unless the Commission decides that any further delay is due to major obstacles beyond control of the person to whom the exemption has been granted or transferred in accordance with applicable rules".

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 7 Απριλίου 2015

Για τη ΡΑΕ
Ο Αντιπρόεδρος Β΄
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΑΣΛΑΝΟΓΛΟΥ

*02008561505150012*

**ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004